

Sistemes de cura i ODS

Polítiques públiques per a la sostenibilitat de la vida

Ponent

Núria Vergés Bosch

 Dimarts, 22 de setembre de 2020, de 12h a 14h

Introducció: Necessitats i oportunitats

- Context (post) Covid-19
- Agenda ONU 2030 + Estratègia per la Igualtat UE 2020-2025 + directiva Europea conciliació de la vida familiar i vida professional (2019/1158) + Generalitat de Catalunya + República Feminista
- Dades mostren que hi podem fer encara més
- Impactes sobre benestar, salut, productivitat, participació...en interseccionalitat
- Demanda feminista sostinguda
- Preguntes que busquen resposta

Del mercat laboral...

Aliança
capitalisme i
patriarcat que
privilegia el
mercado laboral
masculinitzat

Menysteniment
públic de les
cures, també en
plantejar
conciliació

Desigualtats de gènere múltiples en el mercat laboral: bretxa salarial, divisió sexual del treball, terra enganxifós, sostre de vidre...

Increment de
participació de les
dones en el mercat
mercantilitzat/format

No arribem a l'objectiu 75%
ocupació de dones i homes

Increment de
participació de
les mares

Tendència creixement al
model "dual earner"

Covid 19: increment
del teletreball
mercantilitzat
+disminució de serveis
de cures presencials

Treball parcial

Teletreball
alliberador?

Refeminització de
les cures i
sobrecàrrega de les
dones

Avancem amb
dificultats i
desequilibris

...Al treball de cures

Aliança capitalisme,
colonialisme i
patriarcat

La reproducció social
descansa principalment
sobre les dones

La majoria de
treballadores
remunerades
de cures són
dones

Situacions:
Internes,
discriminació
contractual,
migració

Les dones
fan el
doble de
tasques de
la llar

Sobrecàrrega laboral de
les dones (remunerat +
no remunerat)

Treball de cures massa
precar i bona part
gratuït a les llars

**Clam
feminista
per posar
les cures i
la vida al
centre,
generar el
bon viure**

**Fita 5.4 ODS
economia
de les Cures**

Increment de l'edat
de la maternitat i
baixa taxa de
fecunditat

Població
envellida

Dependència
creixent

Més
encara...Diversitat
funcional,
monoparentalitat,
Persones internes,
famílies
transnacionals

No
tenim
l@s
fill@s
que
volem

(co)responsabilitats, també públiques

- Venim d'una desresponsabilització
- Cap a una responsabilització col.lectiva i pública, de governs i institucions
- Que esdevingui responsabilitat social i assumpte polític prioritari
- Que fomenti la cultura de la cura i del bon viure
- Que disminueixi el conflicte entre esferes vitals i n'incrementi l'enriquiment mutu
- Calen Polítiques transformatives de gènere, situades i en condicions

Com generem polítiques de conciliació feministes que fomentin (co)responsabilitats ???

- La (re)feminització precària de les cures amb el COVID-19 podrà revertir-se? Quines mesures públiques poden aplicar-se per evitar que es mantingui en el temps? És possible potenciar un teletreball que resulti alliberador i conciliador? Com hauria de ser? Com es fa possible en condicions de no presencialitat de les cures com en el COVID-19? Com contrarestar les forces antifeministes i neoconservadores de l'extrema dreta en aquest context? Com es podrien evitar polítiques austericides?
- Com generar corresponsabilitats col·lectives davant les cures? Com fomentar una cultura de la cura? Es potenciarien unes cures obligatòries i rotatòries? Com? Les criatures podrien ser educades i cuidades col·lectivament? Com? I la gent gran? Com serien i com s'aplicarien? Tindran canvis de drets i obligacions les persones, institucions i empreses que no cuiden? Es sancionarà i se'n farà seguiment?
- Com generar xarxes públiques de cures que no només considerin lligams familiars i de sang? I més enllà de la biparentalitat heteronormativa? Serà un dret tenir descendència? Comptarà en el currículum professional el treball de cures? Quant, on i com? S'ampliarà i/o es flexibilitzarà el permís de maternitat remunerat? Com s'aplicarà fora de la lògica heteropatriarcal?

Com generem polítiques de conciliació feministes que fomentin (co)responsabilitats

???

- Com incentivar la incorporació dels homes en ocupacions altament feminitzades? Com incentivar la coresponsabilitat dels homes en les cures? El permís de paternitat hauria de ser més llarg o flexible? Hi tindran cabuda mesures fiscals al respecte? Com incentivar que es cuidin més de la gent gran i les persones dependents? Com fomentar una cultura de la cura que no penalitzi laboralment els homes que decideixen cuidar de llarga durada?
- Com incrementar la incorporació de les dones en les ocupacions altament masculinitzades? Com millorar la progressió de les dones en l'ocupació remunerada? Com disminuir les discriminacions de gènere en el treball? Com evitar les violències masclistes en els àmbits laborals? Com es farà el seguiment? Com es desincentivaran les penalitzacions laborals per embaràs i/o maternitat? Com s'incentivarà el retorn sostenible després de la maternitat?

Com generem polítiques de conciliació feministes que fomentin (co)responsabilitats

???

- Apostariem per una diversitat de polítiques i mesures de conciliació i donaríem opcions de tria? En quines condicions funcionaria millor cadascuna? Quin rol hi jugaria el teletreball? Quines mesures mínimes de conciliació haurien de tenir les empreses públiques i privades? Com s'incentivaran? Com s'informaran? S'ampliarà la cobertura pública de l'educació infantil 0-3? Variarà la forma de finançar-ho i proveir-ho? I la de cures de llarga durada i per gent gran? Es desplegarà la llei de dependència? Com? Seria possible plantejar redistribucions dels temps i reformes horàries? Com s'incentivaria?
- Com generem drets i millors condicions per a les persones que es dediquen als treballs de cures? Es ratificarà el conveni 189 de l'Organització Internacional del Treball? Com desprecaritzarem els treballs de cures? Hi tindran cabuda canvis en polítiques de migració? Com treballarem les interseccionalitats de gènere en el plantejament de la conciliació? Fins a quin punt s'apostarà per una economia feminista, social i solidària?
- I en definitiva, com ajudem a disminuir el conflicte entre les vides personals i laborals? Com possibilitem un equilibri i, fins i tot, un enriquiment entre les diverses esferes vitals? i qui i com es decidirà tot això?

Conclusions

- Aprofitem oportunitats Agenda 2030, EU, Generalitat i procés República Feminista
- Urgeix una revisió feminista de la conciliació personal i laboral a Catalunya tots nivells
- Identifiquem problemàtiques, però sobretot avaluem i proposem mesures situades i transformadores de gènere
- Exigim més (co) responsabilitats entre els homes, empreses, institucions i governs en ferm i sostenibles

Moltes gràcies!
Muchas gracias!
Many thanks!

nuria.verges@ub.edu

